

Tzeltal de Oxchuc: Bible for 2 Corintios
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

2 Corintios

1 SPATJIBAL OT'ANIL¹Pablo, wolwanej puk k'op yu'un Cristo Jesús, ta swenta sk'anjel yot'an te Diose, sok te jkermanotik Timoteo, ta stojol te ch'uunjeletik te ayik ta Corinto, sok ta spisilik te ch'uunjeletik ta bay sjoyobal lum Acaya. ²Te yutsil yot'an te Dios sok te lamal k'inal yu'un te Jtatik Dios sok te Jkajwaltik Jesucristoe ayuk ta atojolik.TE SWOKOL TE PABLOE ³K'axem to ich'biluk ta muk' te Diose, te Stat te Jkajwaltik Jesucristoe, ja' Tatil yu'un k'uxteywanej sok ja Dios yu'un yak'el smuk'ul ot'anil. ⁴Te Diose ja ya yak'botik smuk'ul k'inal jkaiytik te k'alal yakotik ta woklajele. Jich te jo'otike ya xbootik ta yak'beyel smuk'ul yot'an uuk te mach'atik ayik ta woklajele.⁵Melel, te bit'il yak ta esmajel te jwokotik ta swenta te Cristoe janix me jich ya esmaj uuk te smuk'ul jkot'antik ta swenta te Cristoe. ⁶Jauk me to teme jo'otik ayotik ta woklajele, ja me ta atojolik swenta yu'un ayuk smuk'ul k'inal sok ayuk akolelik ta apisilik, teme jkich'ojtik te smuk'ul jkot'antike, janix me jich te ja'exe ya awich'ik smuk'ul a awot'anik uuk. Te smuk'ul k'inal awu'unike yak ta yak'el yip te k'alal ya xju' awu'unik ta sts'ikel te jun pajal jwokoltike. ⁷Ta smeletil xch'uunej jkot'antik ta atojolik, melel te jo'otike jna'ojtik te jichnix te bit'il smuk'ul te awokolike, jich nix smuk'ul k'inal ya xba awak'beyik uuk te yantike.⁸Janix me jich te jo'otike ma jk'antik te ya xch'ay ta awot'anik, jkermanotak, te woklajel te la jtatik ta bay lum Asia. Te jo'otike k'axem to k'anuk pejksajuk yip jkot'antik yu'un, la jkuytik te le ya xlatotikix a. ⁹Ta mero melel, la jkich'tik albeyel te kechelotikix ta milel a. Spisil jich k'ot ta pasel in to, ta swenta te manchuk jauk smuk'ulinej jkot'anbatik ta jo'otik naxe, jauk me smuk'ulinej jkot'antik te Diose, ja te mach'a ya xcha' skuxes te mach'atik lajemikixe. ¹⁰Ja la skoltayotik lok'el ta bay lajel, sok janix ya xcha' skoltayotik. Te jo'otike jkak'ojtikix xch'uunjel jkot'antik ta stojol te ja ya xcha' skoltayotike.¹¹Jich me ya xk'ot ta pasel spisil in to, teme ja'ex ya akoltayotik ta sk'oponel te Diose. Jich me bayal mach'atik ya yal wokol ta swenta te yutsil yot'an te yak'ojbotik ta jpisiltike, ta swenta te bayal mach'a yakik ta sk'oponel te Diose.BISTUUK TE PABLO LA SJELBEY SK'ALEL TE MA BAJT' TA CORINTO ¹²Bayal sbujts' jkot'antik yu'un in to: ja te lek jkak'ojtik ilel te jkat'eltik le' ta sba te balumilale, k'axem to xan ta atojolik te ja'exe, ma ja'uk la jpastik ta swenta te sp'ijil te ants-winike, ja ta swenta te yutsil yot'an te Diose. ¹³Te jo'otike ma ba la jts'ibuytik tel te beluk ma xk'ot ta awot'anike, sok te ma xk'opoj awu'unike. Ja ya jmaliy te yakuk xk'ot ta awot'anik spisil in to, ¹⁴te beluk ma to k'oem ta awot'anike, ja me ta jwentatik te ya sbujts'naj awot'anik te k'alal ya xtal te Jkajwaltik Jesuse, jich nix te jo'otikuke ya sbujts'naj jkot'antik ta atojolik.¹⁵Te jo'one jnopoix a te ne'el k'anuk ba jkilexe swenta yu'un jich ya sbujts'naj awot'anik cheb buelta. ¹⁶Yakonix xchajp'anel te ya xk'ax jkilex te k'alal ya xboon ta sk'inal Macedonia. Janix jich smulanej jkot'an te ya xcha' xk'ax jkilex te k'alal ya sujt'on tel ta Macedonia. Jich me ya akoltayonik a te bit'il ya xbeenon bael ta lum Judea.¹⁷Te k'alal jich la jnop in to. ¿yu'un ba ma la jkich'bey tulan sk'oplal? ¿yu'un ba jich ya jchajp'an te bit'il snopjibal te ants-winike, te k'alal ya yalik "ya xju' o ma xju' " ta majnaxe? ¹⁸Ta swenta te ma ba spijt'esojetik te Diose, te jo'otike ma ba ya stak' xan te ya jkaltik "ya xju' sok ta patil ya jkaltik "ma xju'".¹⁹Melel te Snich'an te Diose, te Jesucristo te mach'a yakotik ta yalbeyel sk'oplale, jo'otik Silvano, Timoteo sok te jo'one, ma ba ya yal stukel te ya "xju' o ma xju'." Te sk'opjel stukele jananax a te "ya xju' xi' ta spisil ora. ²⁰Melel spisil te beluk yalojbotik te Diose.²¹Ta ora to, jax te Dios te mach'a ya xcha' yalbotik te junax ayotik ta stojol te Cristoe, sok te ja la yak'botik te jkat'eltike. ²²Ja la yak'botik jkich'tik te seyoe sok ja la yak'botik te Espiritu ta jkot'antik swenta jkich'ojtik smuk'ul jkot'antik ta swenta te beluk ya yak'botik xan ta patile.²³Jich yu'un, ja testigo k'oem jku'un te Dios te bit'il ma ba baemon ta Corinto ja yu'un te manchuk ya jkak'beyex ja wokolik xane. ²⁴Ma yu'unuk ya jk'antik jkiltik te bay k'alal te xch'uunjel awot'anike. Te jo'otike ja yakotik at'el sokex swenta yu'un ayuk sbujts' awot'anik sok te ayukex ta xch'uunjel awot'anik ta spisil ora.

2 ¹Ja yu'un te jich laj ta nopel te ma ba ya sujt'on bael ta atojolik teme ayon ta mel-ot'ane, swenta jich yu'un ma ba ya jkak'beyex ja mel-awot'anik uka. ²Teme la jkak'beyex ja mel-awot'anike ¿mach'a xan ya xju' yu'un smuk'tesbon k'inal jkaiy, ma ba jauk te mach'a ya jkak'bey smel-yot'ane? ³Jich la jpas te bit'il la jts'ibuy ta yan ts'ibubil jun, swenta yu'un te k'alal ya xtalon ta atojolik ma ba ya jta mel-ot'an ta stojol te mach'atik jayeb la sk'an sbujts'na jkot'an ta stojole. Xch'uunej jkot'an te apisilik te sbujts' awot'anik te awich'ojike pajal sok te sbujts' jkot'ane. ⁴Melel bayal jwokol a te k'alal la jts'ibubatik tel in to, bayal yakon ta mel-ot'an a sok yakon ta ok'el a. Ma be k'an jkak'beyex ja mel-awot'anik. Ja k'anuk jkak'beyex ja na'ik stojol te bit'il bayal k'uxex ta jkot'an ta apisilike.TE PABLOE LA SPASBEY PERDÓN TE MACH'A AMEN YAT'ELE ⁵Teme ay mach'a la yak' te wokolile, ma be janax la yak'bon jwokol jtukel, ta jtejk'eltik k'ot te wokolile, ya jna' te tulan ya awayike. ⁶Jauk me to tik'ix a te kastigo te la awak'beyik ta apisilik. ⁷Jich yu'un ta ora in to, ma me xa awak'beyik xan kastigo, te ja'exe ja me ya sk'an te yakuk ja wak'beyikix te perdone sok te yakuk ja wak'beyik smuk'ul yot'ane. Swenta jich ma me stsajk' ta chamel yu'un te mel-ot'ane.⁸Jich yu'un ya jkalbeyex wokol te yakuk awak'beyik yil ta komon sitil te bayal k'ux ta awot'anike. ⁹Ja swenta te la jts'ibubeyex tel, swenta yu'un le me ya jna'a teme ya ach'uunik spisil te mantale. ¹⁰Teme ay mach'a ya apasbeyik perdone janix jich ya me jpasbeyik perdón uuk. Teme ay beluk la jpasbeyix perdone, ja la jpas ta awentaik, swenta te k'uxex ta jkot'an ta stojol te Cristoe. ¹¹Swenta jich ma me slo'liyotik a te pukuje. Melel jna'objeytikix te beluk chapal yu'une.MA JUNAJ YOT'AN TE PABLO TA LUM TROAS ¹²Te Jkajwaltike la sjambon jun ti'nail te k'alal k'oon ta lum Troas ta xcholel te lek yach'il k'op yu'un te Cristoe. ¹³Jauk me to ma la jkich' lewa ta snopel, melel ma la jta le'a te jkermano Titoe. Jich la jkijk'tey jilel te lume sok sujt'on bael ta Macedonia.YA JKAIYTIK TSALAW TA SWENTA TE CRISTOE ¹⁴Jauk me to wokol la yal te Diose, melel ta swenta Cristo ya xju' jku'untik tsalaw. Ta jwentatik aka me pujk'uk bael sok xjuk'etuk nax me sbujts' te snopjibal yu'un te Dios ta bayuk nax. ¹⁵Melel te jo'otike jich k'oemotik ta stojol Dios te bit'il sbujts' yot'an te Cristoe. Te pajal yak'ojbotik ta majnax te mach'atik kolel ya xbajt'ike janix jich ta stojol te mach'atik

ch'ayel ya xbajt'ike.¹⁶Te mach'atik ch'ayel ya xbajt'ike jich me stuilik te bit'il lajele te ya xmilotik bael yu'une. Yan te mach'atik ya xkolik baele xjument nax me sbujts'ik te ya yak' kuxinele ¿Mach'a ya xju' yu'un ya yich' spisil in to? ¹⁷Melel te jo'otike ma jo'okotik te mach'atik ya xchon te sk'op te Diose swenta yu'un ay beluk ya xlok' yu'un a. Jauk me to te jo'otike ya xk'opojotik ta swenta sbujts' yot'an te Cristoe. Jich bit'il te jo'otik tikunbilotik tel yu'un te Dios ta stojol te Diose.

3 ABATETIK YU'UN TE YACH'IL TRATOE¹¿Yu'un ba jo'otik nax yakotik ta slektesel jk'oplaltik? te jo'otike ma yejt'aluk ya jkak'tik ts'ibubil jun te lek ya yalbeyex ak'oplalike, janix jichex uuk ma yejt'aluk te ya awak'botik ts'ibubil jun te lek jk'oplaltik yu'une, jich te bit'il ya spasik te yantike ¿o ya ba xtuun jku'untik? ²Ja'ex me te bit'il lek jk'oplaltik awu'unike, ts'ibubil ta jkot'antik, na'bil sba sok k'oponbil yu'un te ants-winetike. ³Te ja'exe ya awak'ik ta ilel te jichex yilel te bit'il jun te ts'ibubilatik yu'un te Cristoe, te jo'otik ba jkak'tike. Te ma ba ts'ibubil ta tintae ja ts'ibubil yu'un te Ch'ul Espiritu yu'un te kuxul Diose. Ma la yich' ts'ibuyel ta pechel ton, ja la yich' ts'ibuyel ta yot'anik te ch'ich' bak'etetik.⁴Ja in to ja me smuk'ul jkot'antik ta swenta te Cristo ta stojol te Diose. ⁵Te jo'otike ma xju' jku'untik ta jtukeltik nax te ay beluk ya jk'antik jich bit'il te ja jku'untike. Melel, te mach'a ya yak'botik te ya xju' jku'untike ja te Diose. ⁶Te Diose ja la sbijtesotik swenta jich k'ootik ta abat yu'un te yach'il tratoe. Ja in to ja yach'iltrato te ma ts'ibubile melel ja ta swenta te Espiritue. Melel te beluk ts'ibubile ya xmilwan, yan te Espiritue ya yak' kuxinel stukel.⁷K'alal te Moisés la yich' tel te mantaliletik, te la yich' ts'ibuyel tel ta pechel ton, te yich'oj tel lajele, jauk me to tal sok bayal yutsilal te xjobaj uuk te sit-yelaw te Moisesese, jich ma ju' yu'unik sk'eluyel te sit yelawe, melel xojetnax te yutsilale, jauk me to te yutsilale k'un k'un yak ta tubel bael ⁸¿Jauk to bal a te yutsilal te beluk ts'ibubil yu'un te Espiritue?⁹Melel teme bayal yutsilal te mantaliletik te ya yak'otik ta lajele, ijauk to bal te yat'elul te beluk toj ta pasele k'axem to xan jelawen yutsil stukel! ¹⁰Melel, te neel mantaliletik te ay nax yutsilale mayuk yutsilal k'ot ta swenta te ja k'ax bayal yutsilal te yach'iltrato te la yak'botike. ¹¹Melel te beluk yak ta tubel baele la yak' yutsilal jk'axem to xan yutsilal te beluk sbajt'el k'inal aye!¹²Ta swenta te ja jkich'ojtik ta muk' jai yach'iltrato to, te jo'otike ma me xiwotik. ¹³Ma jichotik te bit'il te Moisesese, te la smuk ta pak' te sit-yelawe, swenta jich ma la yich' ilbeyel a te sit yelaw yu'un te israelitaetike, melel xojetnax sok te k'un k'un yak ta tubel baele. ¹⁴Jauk me to te israelitaetike ma k'ot ta yot'anik te beluk yakik ta yilele. Janix jich ta ora to, stalemal makal ta pak' te sitike melel ayik to ta pokoltrato. Te pak' te makbil yu'un te sitike ma lok'esbil, melel janax te Cristo te ya xju' yu'un ya sk'ejbaele. ¹⁵Te k'alal ya yich' k'oponel te smantal te Moisesese, ta pak'e ja ya xmakbotik yu'un te yot'anike. ¹⁶Jauk me to teme ay tul te ya sujt'es yot'an ta stojol te Jkajwaltike, ya yich' k'ejel lok'el te pak' te makbil sit yu'une.¹⁷Melel te Jkajwaltike janix te Espiritue, te banti ay te Espiritu yu'un te Jkajwaltike le' ay a te koltaye. ¹⁸Jich yu'un te jo'otik, te ma makalix te jsitike, ya stak' jkiltik te yutsilal te Jkajwaltike. Te Jkajwaltike yak ta syantesbelotik jich te bit'il sit-yelaw te ay nax yutsilale, te yan yan yak ta utsibel ta swenta te Espiritu te janix te Jkajwaltike.

4 ¹Jich yu'un, ta skaj te yutsil yot'an te Jkajwaltik te la yak'botik te jkat'eltike, ma me xchebaj jkot'antik. ²Melel la jkijk'teytikix te beluk k'exlaltik sba ta pasele sok te beluk muken la jpastike. Ma jauk kuxulotik xan sok te snopjibal jku'untike, sok ma yakotik ta sjelbeyel sk'oplal te sk'op te Diose. Ja yakotik ta yalel te beluk smeletike, melel yilobotik te bit'il yakotik ta at'el ta stojol te Dios spisil te ants-winike.³Jauk me to janax ma xk'ot ta yot'anik te lek yach'il k'op te ya jcholtik te mach'atik ch'ayel ya xbajt'ike. ⁴Melel te dios yu'un te balumilale ja bi ja te pukuje ja smakobjey sitik swenta jich ma xk'ot ta yot'anik a. Jich yu'un te ma xju' yu'unik te ya yilik te xjobal te lek yach'il k'op te ja yutsilal te Cristoe, te ja pajal sit-yelaw sok te Diose.⁵Melel te jo'otike ma jauk ya jcholtik te beluk snopjibal jku'untike, ja ya jcholtik te ja Jkajwaltik jku'untik te Cristo Jesuse, sok te jo'otike ja abatotik ta atojolik ta swenta te k'ux jkayojtik te Jkajwaltik Jesuse. ⁶Melel ja la yal te Diose: " YA ME YAK' XOJOBAL TE K'AJK' TA YOLIL TE IJK'AL-K'INALE." Ja yakix ta tilel ta yutil jkot'antik, swenta jich ya xju' ya xk'ot ta jkot'antik sok ya jkiltik te yutsilal te Dios ta swenta te Jesucristoe.KUXULOTIK TA SWENTA XCH'UUNJEL JKOT'ANTIK ⁷Jauk me to jai majt'anil in to ayik ta oxom te pasbilik ta ajch'al te oranax ya xtobe, swenta yu'un jamal ya yilik a te ants-winetiket te janax k'axem to ay yu'el stukel te Diose yan te jo'otike tebnax jtaeltik. ⁸Jich yu'un manchuk me bayal ta chajp' ya xtal te jwokoltike, jauk me to ma xchebaj jkot'antik yu'un. Manchuk me bayal te beluk ya ya'an te jkot'antike, jauk me to ay smuk'ul k'inal jkaiytik. ⁹Janix jich ya jkich'tik nutsel, jauk me to ma yijk'teyojotik te Diose. Ya xch'ayotik koel, jauk me to ma ba tsalbilotik. ¹⁰Ta spisil ora yak k'axel jwokoltik jich te bit'il k'ax swokol te Jkajwaltike, sok ta skaj te yakotik ta xch'uunele kechelotik me ta milel. Jauk me to, janix jich ya yilik ta jtojoltik te janax te Jkajwaltik te ay yu'el te ya yak'bey xkuxinel te mach'a lajemixe.¹¹Te jo'otik te kuxulotike kechelotik me ta milel, melel jun ayotik sok te Cristoe, swenta yu'un jich me ya xchiknaj ta swenta jbak'etaltik te ya xlaje te bit'il kuxul te Jesuse. ¹²Jich yu'un, te k'alal yakotik ta lajel baele, te ja'exe yakex me ta yich'el ja kuxlejalik.¹³Janix jich jun pajal jkich'ojtik te espiritu yu'un te xch'uunjel ot'anile jich te bit'il ts'ibubile: "LA JCH'UUN TE JKAJWALTIKE JICH LA STAK' K'OPOJON." Jichotik uuk la jch'uuntik, janix jich, ya stak' xk'opojotik ¹⁴Te jo'otike jna'ojtik te mach'a la xcha' kuxes te Jkajwaltik Jesuse, janix me jich ya xcha' skuxesotik uuk sok ya yik'otik bael ta ba ay te Cristoe. Te jo'otike jna'ojtik te jun pajal ya yik'otik bael ta ba ay te yutsilale. ¹⁵Spisil in to ja lekilik, swenta jich, te bit'il yak ta esmajel bael te yutsil yot'an te Dios ta stojol te ants-winetike, janix me jich bayal xan ya yalbeyik wokol te Dios yu'un te yutsilale.¹⁶Jich yu'un, ma me xchebaj jkot'antik. Melel manchuk me te jbak'etaltike yak ta lajel yip, jauk me to te jch'uleltike yak ta yich'el yip ta ju jun k'aal. ¹⁷Melel jai wokolil in to te tebnaxe sok te k'axel aye ja yich'ojbotik tel te jkutsilaltik te k'ax jelawen yutsilale. ¹⁸Melel te jo'otike ma jauk yakotik ta sk'eluyel te beluk ya yil te jsitike, ja yakotik ta sk'eluyel te beluk ma yil te jsitike. Melel te beluk ya yil te jsitike k'axelnax ay stukel, yan te beluk ma chikanuk ta ilele sbajt'el k'inal stukel.

5¹Te jo'otike jna'ojtik te bit'il kuxulotik ta balumilal k'axelnax ay stukel, jauk me to ay jun jnatik te xchajp'anojbotik te Diose. Ja jun na te ma pasbiluk ta sk'ab te ants-winike, te sbajt'el k'inal aye, ta bay ch'ulchan. ²Ja swentail te bit'il kuxulotik le in to, k'axem to yakotik ta sk'anel te yakuk xbootikix ta kuxinel ta bay te na te spasojobotik te Dios ta bay ch'ulchan. ³Te jo'otike bayal yakotikix ta sk'anel in to, jlajojtikuk me te jk'utike swenta jich ma t'analotik ya xjul staotik te Diose. ⁴Melel te bit'il kuxulotik to ta jbak'etaltik bayal ya jmel-jkot'antik, melel bayal ya xk'ax swokol te jbak'etaltike. Jich yu'un te jo'otike ma jk'antik te t'analotike. Ja ya jk'antik te ayuk jk'u'tike, swenta jich te beluk ya xlaje yakuk xk'atbuj ta kuxinel sbajt'el k'inal. ⁵Te mach'a la xch'ajp'anutike janix te Diose, te mach'a la yak'botik te Ch'ul Espiritue te ja jun majt'anil te yak ta taele. ⁶Jich yu'un, spisluk me ora ayuk smuk'ul awot'anik. Melel jna'ojtik teme ayotik ta jbak'etaltike, mayukotik ta jnatik sok te Jkajwaltike. ⁷Melel te jo'otike ya xbeenotik ta swenta xch'uunjel jkot'antik, ma jauk ta swenta te beluk ya yil te jsitike. ⁸Jich yu'un te jo'otike ay me smuk'ul jkot'antik. Te jo'otike ja ya jk'antikix te manchuk ayukotik xan ta jbak'etaltik ja ya jk'antik te ayukotikix ta stojol te Jkajwaltike. ⁹Jich yu'un, manchuk me kuxulotik o manchuk me lajemotik, ja yakotik ta sleel te lekuk jk'oplaltik ta stojol te Jkajwaltike. ¹⁰Melel jtejk'eltik ya xk'o jtejk'anbatik ta xchajbajibal te Cristoe, swenta jich ta tulu tul ya me jkich'tik te beluk chapal yu'une, ja chikan te bi yilel te jkat'eltik te la jpastik te k'alal ayotik to ta jbak'etaltike, manchuk me lek o ma lekuk te jkat'eltike. JUNUK JKOT'ANTIK SOK TE DIOSE ¹¹Jich yu'un, te jo'otike jna'ojtikix te ya sk'an jch'uuntik sok ya sk'an ya jkich'tik ta muk' te Diose, ja yu'un te ya jk'antik te yakuk sut yot'anik te ants-winiketike. Te bit'il ayotike jamal yiloj te Diose. Janix jich ya jk'an te jichuk ya anopik uuk te ja'exe. ¹²Te jo'otike ma yu'unuk yakotik ta slektesel jk'oplaltik. Jauk me to ja ya jk'antik te toyoluk k'inal ya awaiyik ta jtojoltike, jich me ya xju' awu'unik sutbeyel te sk'opik te mach'atik stoyoj sbaik yu'un te beluk ay yu'unike jauk me to ma jauk yakik ta sleel te beluk leke. ¹³Teme jowelotik ya yilotik te ants-winike, ja ta swenta te Diose. Yan teme ma jowelotike, ja swenta awutsilalik te ja'exe. ¹⁴Melel te xk'uxul yot'an te jkajwaltike ya me sujetik, swenta yu'un k'oemuk me ta jkot'antik in to: Tul nax winik te laj jku'untik ta jpisiltike, ja yu'un te jpisiltik lajemotike. ¹⁵Ja laj ta jwentatik te Jkajwaltike, swenta yu'un te mach'a kuxulike ma ba kuxulikix ta stukelik nax ja kuxulix ta yutsil yot'an te mach'a laj sok te mach'a cha'kuxtele. ¹⁶Ja yu'un ta ora to sok te pajel-chawej te jo'otike ma ba ya jliktik xan te mulil jich bit'il ya slikik mulil te ants-winiketike, manchuk me jo'otik jich ya jnoptik ta stojol a te Jkajwaltik ta sneelal toe. Jauk me to, ma ba ya jliktik xan te mulil jich te bit'il ta ora to. ¹⁷Jich yu'un, spisl te mach'a ay ta stojol te Cristoe, yach'il ants-winikix. Spisl te spokol kuxlejale jilix, ilawilik, spisl ach'ubix. ¹⁸Spisl te beluk la jkalbeyexe ja yu'un te Diose. Janix la yak' te junajuk jkot'anbatik sok te Diose ta swenta te Jkajwaltik Jesucristoe, sok ja la yak'botikix te jkat'eltik te junax ya jkak'batike. ¹⁹Ja ta swenta Cristo, te Diose yak ta sujt'esbeyel yot'anik te ants-winiketik ta spamal te balumilale, ma ba ya yich'bey xan ta wenta te smulik te ants-winike. Melel sna'oj te ya xbootik ta xcholel te k'op te ya yak' te ya x-utsul jkot'anbatik sok te Diose. ²⁰Jich yu'un te jo'otike ak'bilix tulan jkat'eltik ta alwanej yu'un te Cristoe, te k'alal ya jcholtike jich me k'oem te bit'il yak ta yalel wokol te Dios ta jtojoltike. Te jo'otike ya jkaltik bayal wokol ta atojolik, ta swenta xk'uxul yot'an te Jkajwaltik Cristoe: "i Junajuk awot'anik ta stojol te Diose!" ²¹Melel te Diose ja la yak' ta majt'anil te Cristo ta swenta te jmultike. Ja te mach'a mayuk smul la stae. Ja jich la spas in to, swenta jich te jo'otike toj ya xk'oootik ta stojol te Diose ta swenta te Cristoe.

6¹Junuk nax me ya x-at'ejotik sok te Diose, janix jich ya jkalbeyex wokol te manchuk jontolok nax ya awich'beyik te yutsil yot'an te Diose. ²Melel jich yaloj: "BINAX YUTSIL TE K'ALAL LA JKAIYBATIK STOJOL TE AK'OPIKE, SOK TE BIN ORA JUL TE KOLTAYELE JO'ON ME LA JKOLTAYEX." Ilawilik, ja'ix yorail te ya jkich'tik aiybeyel stojol te jk'optike. Ilawilik, ja'ix yorail te koltaye. ³Te jo'otike ma jk'antik te ya jkak'tik ta ch'ayel te yantike, melel ma jk'antik te ya yich' bol-k'optayel te jkat'eltik te jkich'ojtike. ⁴Jauk me to, te jo'otike ta swenta jkat'eltik ya jkak'tik ta ilel te yabatotik te Diose. Te jo'otike yabatotik te Diose, te k'alal ya sts'ijk' jku'untik spisl te beluk ya xtal ta jtojoltike, ta wokolil, ta mel-ot'an, ta il-ot'antayel, ⁵ta majel, ta chukel, ta tsakel, ta tulan at'el, sok te k'alal ma xwayotikix, ta wi'nal, ⁶te mayuk mulil ta jkot'antik, ta sbijil ot'anil, te k'alal ay beluk yakotik ta smaliyele, ta yutsil ot'anil, ta swenta te Ch'ul Espiritue, ta swenta te xk'uxul jkot'antike. ⁷Jo'otik me yabatotik ta xcholel te lek yach'il k'ope, ta swenta yu'el te Diose, jkich'ojtik ta swa'el jk'abtik te espadae sok ta jk'exentik te jmajk'iltike. ⁸Te jo'otike yakotik ta at'el manchuk teme ya jkich'tik ich'el ta muk' janix jich ya x-at'ejotik te k'alal ma ba ya jkich'tik ich'el ta muk'e, te k'alal amen jk'oplaltik yu'un te ants-winiketike sok nix teme lek jk'oplaltik yu'unike. Skuyojotik te paslototike, jauk me to ja yakotik ta xcholel te beluk smeलेले. ⁹Bayal mach'a ya sna'botik jbatik jauk me to ya spasbaik te bit'il ma sna'botik jbatik yilele, jauk me to yakotik ta at'el. Yakotik ta at'el manchuk teme ya skuyik te ya xlajotikix, jauk me to jilawilik! kuxulotik to. Ya x-at'ejotik manchuk teme ya yak'botik castigo, jauk me to ma ju'em yu'unik te ya smilotike. ¹⁰Te jo'otik yakotik ta at'el, ayotik ta mel-ot'an yilel jauk me to binax jkot'antik. Me'baotik yilel, jauk me to bayal mach'a ya jkak'beytik sk'ulejal. Yakotik ta at'el manchuk teme mayuk beluk ay jku'untike, jauk me to spisl jkich'ojtikix. ¹¹Te jo'otike la jkaltikix te beluk smeलेले ta atojolike, corintoetik, melel bayal k'uxex ta jkot'an. ¹²Te jo'otike bayal k'uxex ta jkot'antik, jauk me to te ja'exe ma jichuk k'uxotik ta awot'anik te bit'il jo'otike. ¹³Jich yu'un ta ora to, ja snujp'in te pajal k'ux ya jkaiybatike, ja swenta te jich ya jk'oponex te bit'il jnich'anexe, k'uxuk ya awayonik jich bit'il k'uxex ta jkot'anuke. JO'OTIK TEMPLOOTIK YU'UN TE KUXUL DIOSE ¹⁴Ma me ajoin abaik sok te mach'atik mayuk xch'uunjel yot'anike, melel, ¿pajal ba sok te beluk toj ta pasel sok te toybajele? sok ¿pajal ba sok te sakil k'inal sok te ijk'al k'inal? ¹⁵¿Ay ba beluk ya stak' xchap te Cristo sok te pukuje? ¿Pajal ba snopjibal yu'un te mach'a ay xch'uunjel yot'an sok te mach'a mayuk xch'uunjel yot'ane? ¹⁶¿Sok jun ba ay te templo yu'un te Dios sok te lok'ombaetike? Melel te jo'otike ja templootik yu'un te kuxul Diose, jich bit'il la yal te Diose: "YA XKUXINON TA STOJOLIK SOK YA XBEENON TA YOLILIK. JO'ON ME DIOS YA XK'OON YU'UNIK, SOK JA ME LUM YA XK'OT JKU'UN." ¹⁷Jich yu'un: "LOK'ANIK TEL TA BAY YOLILIK,

SOK K'EJABAİK LOK'EL LE'A," xi' te Jkajwaltike. "MA ME XA TSAKİK TE BELUK MA CH'ULTESBILUKE, JICH ME YA JKİK'ATİK TEL TA JTOJOL. ¹⁸JO'ON ME TATILON YA XK'OON AWU'UNİK SOK TE JA'EXE JKAL-JNICH'AN ME YA XK'OEX," xi' te Jkajwaltik te spisil ya xju' yu'une.

7 ¹Jkermanotak te k'uxex ta jkot'ane, te Diose k'axel la yalbotikix spisil te beluk chapal yu'un ta jtojoltike, jich yu'un aka me jpoktik lok'el spisil te beluk ya xch'altsebotik te jbak'etaltike sok te j-espíritutike. Ja me aka jk'antik te ch'ultesbilotik ta spisil ora swenta yich'el ta muk' te Diose. BINAX YOT'AN TE PABLO TE LA SUJT'ES YOT'ANİK TE CORINTIOETIKE ²K'uxuk me ya awaiyotik! Melel mayuk mach'a ay beluk amen jpasobeytik. Mayuk mach'a jkuts'inojtik, sok mayuk mach'a jkilobeytik yot'an. ³Ma yu'un ya jlikbeyex ja mulik yu'un te jich ya jkalbeyexe. Melel k'axel jkalobatik te bayal k'uxex ta jkot'ane, manchuk me ya xljatotik o manchuk me kuxulotik jun me ya xk'ootik. ⁴Ay smuk'ul jkot'an ta atojolik sok binax jkot'an ta atojolik. Nojelon ta smuk'ul k'inal ta awentaik. Bayal sbujts' jkot'an manchuk teme bayal wokolile. ⁵Te k'alal k'ootik ta Macedonia, te jbak'etaltik ma la yich' lewa. Jauk me to, ayotik ta bayal mel-ot'an a, melel bayal te k'opetik yu'un te ants-winiketik te ma lek ya yilotike sok nix te xiwel te ay ta jkot'antike. ⁶Jauk me to te Dios, te ya yak'bey yip yot'an te mach'atik pejkt'sajem yot'anike, la yak'botik smuk'ul k'inal jkaiytik te k'alal jul ta lok'el te Titoe. ⁷Ma jauk nax la yak'botik smuk'ul k'inal jkaiytik te Dios yu'un te jul te Titoe janix jich muk'ub k'inal jkaiytik yu'un te smuk'ul k'inal te la awak'beyik te Titoe. La yalbotik jkaiytik te bit'il k'ax k'uxotik ta awot'anike, sok te ya amel-awot'anik ta jtojoltike sok te bayal yak ta ya'anel awot'anik ta jtojoltike. Ja yu'un te k'ax binub xan jkot'an yu'une. ⁸Manchuk me la yak'beyex mel-ot'an te beluk la jts'ibuybeyex baele, te jo'one ma ba ya xchebak jkot'an yu'un te la jtikunbeyex baele. Janax la jmel-jkot'an yu'un te k'alal la jna' stojol te la amel-awot'anik yu'une. Jauk me to jun-cheb nax k'aal te la amel-awot'anik yu'une. ⁹Jauk me to bayal sbujts' jkot'an ta ora to, ma jauk yu'un te la amel-awot'anike, ja binax jkot'an yu'un te la amel-awot'anik swenta jich la sut awot'anik yu'un. Te ja'exe la ana'ik stojol te mel-ot'an te talem ta ch'ulchane, jich yu'un mayuk beluk amen la jpasbeyex yu'un te la jts'ibubeyex tele. ¹⁰Melel te mel-ot'an te tal ta ch'ulchane ja ya yak' te ya asujt'es awot'anike swenta ayuk akolelik yu'un. Yan te mel-ot'an te ya yak' te balumilale, ya yich' tel lajel stukel. ¹¹Ilawilik te beluk muk' la spas ta atojolik jai mel-ot'an te talem ta ch'ulchane. La awak'ik ta ilel te muk'nax yutsilal te bit'il la awak'ik ta ilel te mayuk amulike. Melel jlek la awaiyik, sok la ach'uunik, la ak'anik sok spisil awot'anik te yakuk yich' pasel te beluk toj ta pasele! Ja swenta te la awak'ik ta ilel te mayuk amulik ta stojol jai k'op to. ¹²Te jo'one ja la jts'ibubeyex tel ta apisilik, ma jauk la jts'ibuy ta swenta te mach'a la spas te beluk ma lekuk ta pasele, janix jich ma jauk la jts'ibuy ta stojol te mach'atik la yich'ik pasbeyel te beluk ma lekuke. Te jo'one ja la jts'ibuy swenta jich ya jna'a te bit'il k'ux ya awaiyotike janix jich k'ux ya awaiy abaik sok te yantik ta stojol te Diose. ¹³Ja yu'un te bayal smuk'ul jkot'antik ta atojolike. Te bit'il ay smuk'ul jkot'antike, janix jich ay xan smuk'ul jkot'antik yu'un te bayal sbujts' yot'an te Titoe, melel te s-espíritue ach'ub yu'un te smuk'ul k'inal te la awak'beyike. ¹⁴Melel te bit'il lek ak'oplalik la jkal ta awentaik, ma ba ya jkich' k'exlaltetesul yu'un. Melel spisil te beluk la jkaltik ta awentaik smeletil, te bit'il lek ak'oplalik te la jkaltik ta awentaik ta stojol te Titoe la yich' ak'el na'el stojol te yu'unix smeletil a. ¹⁵Jelawen te xk'uxul yot'an ta atojolike, melel ya xjul ta yot'an te la ach'uunbeyik te sk'op ta apisilike, melel te ja'exe la awich'ik ta muk' ta k'axem to xan. ¹⁶Te jo'one ay bayal sbujts' jkot'an melel xch'uunej jkot'an ta atojolik.

8 TE MAJT'ANILETIK TA STOJOL TE CH'UUNJELETIKE ¹Jich yu'un jkermanotak ya jk'antik te yakuk ana'ik stojol te yutsil yot'an te Dios te la yak' ta stojol te ch'uunjeletik ta Macedonia. ²Manchuk teme bayal k'axix swokolike, jauk me to bayal sbujts' yot'anik, k'ax me'baetik jauk me to bayal la yak'ik koltayel ta stojol te ch'uunjeletik ta Jerusalén. ³Jo'on me testigoon te la yak'ik ja to te bay ju' yu'unik yak'ele sok te k'ax to xan la yak'ik a te bit'il ay yu'unike. Sok spisil yot'an la yak'ik, ⁴sok la yalik bayal wokol, te yakuk jtsakbeytik te koltayel te la yak'ik ta stojol te ch'uunjeletik ta Jerusalén. ⁵Ma jna'ojtik a teme jich ya xk'ot ta pasel in to. Jauk me to, ja neel la yak' sbaik ta stojol te Jkajwaltike. Patil, la yak' sbaik ta jtojoltik ta swenta sk'anjel yot'an te Diose. ⁶Jich yu'un te ya jkalbeytik wokol te Titoe, ja te mach'a la yak'beyex smuk'ul awot'anik te jich ya apasik te ya awak'ik te koltayele. ⁷Jauk me to te ja'exe k'ax bayal ju'emix awu'unik ta yak'el spisil: ta xch'uunjel awot'anik, ta ak'opik, ta snopjibal awu'unik, ta sbijil awot'anik sok te xk'uxul awot'anik ta jtojoltik. Janix jich ak'aik me bayal uuk ta swenta te koltayel in to. ⁸Ma me yu'un ya jsujex ta spasel. Ja me ya jk'an te yakuk ana'ik stojol te bit'il bayal sbujts' yot'anik te yantik ch'uunjeletik ta yak'el jai koltayel in to, jich me te ja'exe yakuk me awak'ik ta ilel te smeletil te xk'uxul awot'anike. ⁹Melel te ja'exe ja wilobeyikix te yutsil yot'an te Jkajwaltik Jesucristoe. Manchuk me k'ulej a, ta swenta xk'uxul yot'an ta atojolik la sk'atbun sba ta me'ba', ta swenta te bit'il me'ba' k'ote jich te ja'exe k'ulej me k'oex abi. ¹⁰Ta swenta jai k'op in to ya jkak'beyex jun mantalil te ya skoltayexe. Ayix jun ja'wil xk'axel, te ja'exe ma jauk nax te kaj awak'ik te koltayele, kaj awak'ik sok bayal sbujts' awot'anik. ¹¹Jich yu'un lajinaik me spasel. Jich te bit'il te bayal sbujts' awot'anik te la awak'ik ta ilel janix jich uuk ya me alajinik jai at'elil to, pasaik me ta oranax jich te bit'il ya xju' awu'unik ta spasele. ¹²Melel teme k'ax toyol awot'anik ta spasel jai at'elil in to, lek me k'oem sok tsakbil me k'oem ta stojol te Diose. Ja me jich ya awak'ik te bi yilel ay awu'unike ma me jauk te bit'il mayuk awu'unike. ¹³Melel jai at'elil to ma me jauk yu'un te ya yich'ik lamal k'inal a te yantike yan te ja'exe ya awich'ik xan awijk'atsik yu'un a. Jauk me to ja me ya jk'antik te tojik spisil te beluk ya jpastike. ¹⁴Te beluk ay awu'unik ta ora to ja me ya sk'an te ya akoltayik a te yantike, swenta jich ya me awich'ik koltayel uuk te k'alal ayex ta wokolile, jich me toj ya jpastik te at'elile. ¹⁵Jich te bit'il ts'ibubile: " TE MACH'A BAYAL AY YU'UNE MAYUK BELUK JIL YU'UN, YAN TE MACH'A MAYUK YIPAL YICH'OJE MAYUK BELUK FALTA LA YAIY." ¹⁶Jauk me to wokol la yal te Diose, te la yak'bey ta yot'an te sbujts' yot'an ta atojolik te Titoe jich te bit'il bayal sbujts' jkot'an ta atojolike. ¹⁷Ma jauk nax la xch'uun te beluk la jkalbeytik, bayal bujts'naj yot'an yu'un in to. Bajt' ta atojolik swenta

sk'anjel yot'an.¹⁸Sok te jo'otike la jtkuntik bael sok te Tito tul jkermanotik te lek sk'oplal yu'un te ch'uunjeletik yu'un te bit'il ya xchol te lek yach'il k'ope.¹⁹Ma jauk nax to, melez ja la yich' tsaal yu'un te ch'uunjeletik swenta te ya sjoinotik bael ta yich'el jai majt'anil to. Jauk me ich'biluk ta muk' te Jkajwaltike sok le me ya jkak'tik ta ilel a te bit'il sok spasil jkot'antik te ya xkoltaywanotike.²⁰Te jo'otike ma jk'antik te ya slebotik jmultik ta swenta yu'un jai majt'anil to.²¹Te jo'otike ja ya jk'an jpastik te beluk toj ta pasele. Ma jauk nax ta stojol te Jkajwaltike, janix jich ta stojol te ants-winiketike.²²Te jo'otike yakotik ta stikunel xan bael yan jkermanotik; bayal buelta jkilojtit te toyol yot'an ta stojol te Jkajwaltike, sok te jkilojtit te binax yot'an ya spas te at'elile. Jauk me to k'axem to xan ay sbujts' yot'an melez jun yot'an ta atojolik.²³Jauk me to te Titoe ja joy ba ta at'el sok ta atojolik. Yan te cheb xan jkermanotik, ja yich'ojik tikunel bael yu'un te ch'uunjeletike. Sok yakalik ta yak'el ta ich'el ta muk' te Cristoe.²⁴Jich yu'un ak'beyaik me yil te k'ux ya awaiyike, sok ak'aik me ta ilel ta stojol te ch'uunjeletik te bistuuk te tuyem ak'oplalalik jku'untik ta stojol te yantik ch'uunjeletike.

9¹Ta swenta te bit'il ay te koltayel ta stojol te ch'uunjeletike, ma yejt'aluk te ya jts'ibubatik xane.²Te jo'one jna'oj te beluk smulanej awot'anike, ja yu'un te bayal nax sbujts' jkot'an te la jkalbey yayiik te ants-winiketik ta lum Macedonia. La jkalbey yayiik te yan to jawil kaj xchajp'an sbaik stukul te lum Acayae. Te sbujts' awot'anik ta apisilik bayal mach'a muk'ub k'inal yayi yu'un.³Jauk me to la jtkun bael te jkermanotatik swenta jich ma ba tojolok te la jkak'ba ta ich'el ta muk' ta awentaik, jich yu'un chapalukex me jich bit'il te la jkalbey jilel te lum Macedoniae.⁴Jauk me to teme ay la sjokinonik bael cha'ox tul Macedonioetik teme ma ba chapal k'o jta'exe, ya me xk'exawotik yu'un, jauk me to ja me ya xk'exawex xan bayal melez la jkak'tik smuk'ul k'inal jkaiytik ta awentaik.⁵Jich yu'un la jta ta nopel te yejt'al ya jtkun bael neeluk te jkermanotak ta yilbelexe sok te yakuk x-k'otik ta spasel uuk te majt'anil te la awalik te ya awak'ike. Jich chapaluk meix a jich bit'il jun majt'anil, sok te manchuk sujel ya awaiyike.⁶Ja ya jk'an te yakuk ja nopik in to: te mach'a xujt'nax ya sts'umbaje janix me jich xujt'nax ya sk'ajbey te site, yan te mach'a ya sts'umbaj sok sbujts' yot'ane, janix me jich ya sta te lekil majt'anile.⁷Ta tulu tul jich nix me ya yak' te bit'il la snop ta yot'ane. Ma me sok mel-ot'an ya yak' sok ma me subjilukex a. Melez te Diose ja me sk'anoj te mach'atik ya yak'ik sok sbujts' yot'anike.⁸Te Diose ya me xju' yu'un te ya s-esmantes ta chajbalchajp' te bendición te yak'objeyexe, swenta jich te ja'exe, spisiluk me ora, ayuk awu'unik te beluk ya xtuun awu'unike. Jich me ya x-k'ot ta pasel ta atojolik, jich me ya stak' ya esmaj spasil lekil at'elil.⁹Jich te bit'il ts'ibubile: "JA SPUKOJBOTIK TE SK'ULEJAL SOK JA LA YAK'BEY TE MACH'ATIK XUJT' MAYUK BELUK AY YU'UNIKE. TE STOJIL YOT'ANE MA BA YA XLAJ STUKEL."¹⁰Te mach'a ya yak'bey xan bael sit-yawal sts'unub sok kaxlan waj ta stojol te mach'a ya xba yayi ts'umbajele, janix me jich ya yich' ak'beyel uuk sok ya me s-esmaj te yawal sts'unube. Ja me ya yesmantes te beluk lek ya apasike.¹¹Te ja'exe ya me awich'ik ak'ulejalik swenta jich ya xba awak'ik ta ilel uuk te yutsil awot'anike. jich me ya awalik wokol ta stojol te Dios ta jwentatike.¹²Melez teme jich ba jpastik in to ma ba janax ya xbayalub te sbilukik te ch'uunjeletike. Janix jich ya s-esmaj yu'unik ta yalel wokol ta stojol te Diose.¹³Ja ta swenta te k'axem ta ilbeyel awot'anik sok te ju' awu'unik k'axel a ta swenta te la ach'uunik spasel in to, te k'alal ya ach'uunik mantal, jich me yakatik ta yich'el ta muk' te Diose, jich nix te bit'il la awalik ta swenta te smantal te Cristoe. Jich nix uuk ya me awich'ik ta muk' te Dios yu'un te slekil awot'anik te ya awak'bey abaik ta apisilike.¹⁴Te yantike sk'anojex me sok yakik ta sk'oponel Dios ta atojolik. Ju'em me yu'unik ta spasel spasil in to ta swenta te yutsilal te Dios te ay ta a tojolike.¹⁵Bayal wokol ya jkalbeytik te Dios yu'un te muk' majt'anil te mayuk jich jkilojtit ae sok te yak'objotike!

10 PABLO YA XK'OPOJ YU'UN TE YAT'ELE¹Jo'on, Pabloon, ya jkalbeyex bayal wokol ta swenta yutsil sok slekil yot'an te Cristoe. Te jo'one pek'el me ya jkak'ba te k'alal joinejexe, jauk me to tulana me ya jkalbeyex te k'alal najt' ayon ta atojolike.²Ya jkalbeyex wokol te manchuk me ya awak'ik te tulana ya jkalbey te mach'atik amen ya yalbotik jk'oplaltike, melez ja ya yalik te ja yakotik ta spasel spasil in to ta swenta nax jbak'etaltik.³Melez, manchuk teme jkich'ojtik te jbak'etaltike, ma ba ya jkaiytik kerajel jich bit'il ya smulan te jbak'etaltike.⁴Melez te jkat'ibtik te ya jkaiytik tsalaw a ma ba ch'ich' bak'et. Jauk me to ay me yu'elik te talem ta ch'ulchane swenta yu'un jich ya sjin spasil te yu'el te beluk ma lekuke. Ya sjin spasil te k'op-ayej te ya xlo'laywane.⁵Janix me jichotik uuk ya me jintilaytik te beluk ya smakotik te bit'il ya jna'beytik sba te Diose. Te jo'otike ja ya jkak'tik ta ilel te ja ya sk'an jch'uuntik te Cristoe.⁶Sok te jo'otike ya me jchajp'anbatik te ya jkak'beytik kastigo te mach'atik ma xch'uunik te mantale, ja to teme la jch'uuntik ta jpisilite.⁷Te ja'exe ja ya awilik te beluk ya yil te asitike. Teme ay mach'a xch'uunej ta yot'an te ja ayix ta swenta te Cristoe, ayuk me ta sjol te bit'il ayix ta stojol Cristo, janix me jichotik uuk.⁸Manchuk me tulana ya jkalbeyex, jauk me to ma xk'exawon melez ya jna' te ja la yak'bon yip jkot'an te Jkajwaltik te la jkalbeyexe, ma yu'unuk ja jinelik, ja yu'un te yakuk xch'iex a, jich yu'un te ma xk'exawon ta yalbelexe.⁹Ma me xa kuyik te yu'un yakon ta yotsesbelex xi'wel yu'un te beluk la jts'ibuybatike.¹⁰Melez ay mach'a ya yal: "Te ts'ibubil jun yu'une tulana ya yal sok ay yip, jauk me to te sbak'etale mayuk yip. Ma snujp'in te ya jkaiybeytik stojol te sk'ope."¹¹Jai ants-winik bi aka me yich'ik ta muk' te beluk la jts'ibuytik ta jun te k'alal ma joinejtikex a, melez janix me jich ya xchiknaj ta ilel te k'alal ya xk'ootike.¹²Te jo'otike ma ba ya jkiltik sok ma ba ya jpajbatik sok te mach'atik ya yak' sbaik ta ich'el ta muk'e. Jauk me to te k'alal ya stoy sbaik sok ya spaj sbaik sok te yantike ja ya yak'ik ta ilel te mayuk snopjibal yu'unike.¹³Yan te jo'otike ma xjelawotik ta k'axem to xan te banti ma jwentatikuke. Ja Dios stukul te la sbisbotik ta bay k'alal ya x-at'ejotike sok ja la stikunotik ta banti ayexe.¹⁴Melez ma ba ya jtoyba yu'un te ja neel k'oon ta atojolike. Jootik k'ootik neel ta xcholel te lek yach'il k'op ta swenta te yakuk asujt'es awot'anik ta stojol te Cristoe.¹⁵Te jo'otike ma ba ya jtoybatik yu'un te beluk ma ja'uk jpasojtike. Jauk me to ja ya jk'an te yakuk x-at'ejon xan bayal ta awalilik jich me ya xmuk'ub xan te xch'uunjel awot'anik, jich me ya xmuk'ub xan te jkat'eltik sok jich me ya xpuijk' xan bael te bay ma to k'oemuke.¹⁶Ja jich ya sk'an jkot'antik te yakuk xba jcholtik te lek yach'il k'op ta k'axel to xan a te banti

ayexe. Ja ya jk'antik x-at'ejotik te banti mayuk mach'a at'ejeme swenta yu'un jich mayuk mach'a ya yal a te yakotik jkak'bel jbatik ta ich'el ta muk' ta swenta yat'el te yane.¹⁷ "TEME AY MACH'A MUK' NAX K'INAL YA YAIYE, JAUKE ME TA SWENTA TE JKAJWALTIKE." ¹⁸Melel ma jauk ya yich' ich'el ta muk' te mach'a janax lek ya yalbey sba sk'oplale, ja me te mach'a lek sk'oplal yu'un te Jkajwaltike.

11 TE PABLOE SOK TE LOTIL PUK K'OPETIKE¹Ya jk'anbeyex te ja'exe te yakuk ats'ikbonik te banti jowil nax ya

xk'opojone. jJa'uk me to ta smelelil yak ats'ikbelonik! ²Melel te jo'one bayal jk'anojex. K'alal la jkak'ex te ya xnujp'inex sok te amamlalike te jo'one bayal te xk'uxul jkot'an ta atojolik jich bit'il k'ux ya yayiyex te Diose. Te jo'one la jkal ta jamal te ya jkak'ex ta stojol Cristo jich bit'il tul ach'ix te ma staoj smule.³Jauk me to ya xiw jkot'an yu'un teme ay mach'a la slo'layex jich bit'il laj ta lo'layel te Eva yu'un te sbijil te chane, ya xiw jkot'an yu'un teme ay mach'a la syantesbatik te snopjibal awu'unike sok teme yan be la at'unik baele te ma ja'uk te bay smelelile sok teme yanaj te bit'il jun awot'anik yakex ta xch'uunel te Cristoe. ⁴Ya xiw jkot'an yu'un melel ya ach'ambey awaiyik stojol te mach'a ya xk'ot xcholbeyex yan sk'oplal te Jesús te bit'il la jcholtik te jo'otike. Sok ya xiw jkot'an yu'un teme la awich'ik yan espíritu te bit'il ta sneelale. Sok teme la atsakik yan mantaliletik te ma jauk te lek yach'il k'ope.⁵Melel te jo'one ma ba pek'el xan ayon te bit'il te yantik puk-k'opetik te skuyoj sbaik te ja tuyem xan sk'oplalike. ⁶Manchuk teme ma ba nojp'tesbilon ta k'op ta stojol te tsobol ants-winiketike ma ba pek'el ay te snopjibal jku'une. Spisil ta chajp' sok ta spisil te beluk aye, te jo'otike la jkak'tik ta na'el stojol ta atojolik.⁷¿La ba jta jmul a te bit'il la jpek'tsan ba swenta jich muk'ub ak'oplalike a te ja'exe? Melel te jo'one majt'anil me te la jcholbeyex awaiyik te lek yach'il k'op yu'un te Diose. ⁸Te jo'one la me jtsak te koltayel yu'un te yantik ch'uunjeletik ta swenta akoltayelik te ja'exe. ⁹Te k'alal ayon ta atojolik a sok te k'alal ay jwokol a mayuk mach'a la jkak'bey swokol. Melel te beluk tuun jku'une k'ot yak'bonik te jkermanotaktik te talemik ta Macedonia. Ta spisil ora ma me la jkak'beyex awokolik te ja'exe, janix jich ya jpas xan bael ta ora to.¹⁰Melel te smelelil sk'op te Jkajwaltike ayix ta stojol, janix jich ta lum Acaya mayuk mach'a ya xju' yu'un te ya sk'ejbon te lamal k'inal ya jkaiye. ¹¹¿Bistuuk? ¿Yu'un ba ma jk'anojex te jich ya jkale? sna'oj te Dios te jk'anojexe.¹²Te beluk yakon ta spasele, ya jpas xan bael, swenta jich ya jlajinbey sk'oplal te sk'op yayiejik te mach'atik ya sleotik ta k'ope sok te mach'a ya snaliyone, melel ja yakik ta sleel te yakuk yich'ik ich'el ta muk'e, melel ya yalik te pajal yakotik ta at'el soke. ¹³Melel ja'ik te lotil alwanejetike sok te lotil at'elletike. Skuyoj sbaik te alwanejetik yu'un te Cristoe.¹⁴Jauk me to ma me chamuk nax ya jkaiyitik yu'un, melel jich uuk te pukuje ya skuy sba ta ch'ul abat yu'un te sakil k'inale. ¹⁵Ma me chamuk nax ya jkaiyitik yu'un teme jichik uuk te abatetik yu'une te ya sk'atbun sbaik ta lekil abatetik yilele. Jauk me to ta slajibal ya me yich'ik te spakol yu'un te yat'elike. K'AX SWOKOL TE PABLO YU'UN TE BIT'IL AY TA PUK K'OPE ¹⁶Ya jkalbeyex ta yan buelta: Mame ayuk mach'a ya snop te jo'on ma xk'ot ta jkot'ane. Jauk me to teme ay mach'a jich ya snope, ma me xa abajonik yu'un, ik'a me awonik jich me ya jkak'ba ich'el ta muk' tebuk. ¹⁷Te beluk yakon ta yalel yu'un te jkak'ojba ta ich'el ta muk'e ma sk'an te Jkajwaltike, jich yakon ta k'op te bit'il mach'a ma xch'uune. ¹⁸Melel ay bayal ants-winiketike te ya yak' sbaik ta ich'el ta muk' yu'un te sbak'etalike, janix jichon uuk ya jkak' ba ta ich'el ta muk' uuk.¹⁹Melel te ja'exe binax awot'anik ya ats'ikik te mach'atik ma sk'an xch'uunike, jja kuyoj abaik te bijexe! ²⁰Melel ja ts'ikojik teme ay mach'a ya yak'ex ta esclavonele, teme ay mach'a ya yich'beyex spisil te beluk ay awu'unike, sok teme janax ya yilbeyex awot'anike, te ya skuy sbaik te ja muk' xan sk'oplalike te bit'il ja'exe, sok teme ya xt'axatik ta majele. ²¹Ya xk'exwon ta yalel te bit'il ma ju' jku'untik te jich la jpastik te jo'otike, jich yakon ta k'op te bit'il mach'a ya yak' sba ta ich'el ta muk' yu'un spisile, janix jichon uuk ya jkak'ba ich'el ta muk'.²²¿Hebreoetik ba? janix jichon uuk. ¿Israelitaetik ba? janix jichon uuk. ¿Sts'umbalik ba te Abrahame? janix jichon uuk. ²³¿Abatetik ba yu'un te Cristoe? (Manchuk me jowelon ya'el te bit'il ya xk'opojone) jauk me to ja k'ax abaton xan te bit'ilike. Te jo'one k'axemon ta bay tulal at'elil, bayal ochemon ta chukel, bayal majel jkich'oj sok bayal buelta te k'an smilonike.²⁴Te judioetik la yak'bonik jo'eb buelta te "majel te jun ma sts'akaj cha'winik te yajtalulej." ²⁵Oxeb buelta la jkich' majel ta wajch'. Jun buelta la xch'ojonik ta ton. Oxeb buelta t'umaj koel te jbarcotike. K'ax jku'un jun ajk'ubal sok jun k'aal te xkajeton ta sba te mare. ²⁶Bayal buelta beenemonix te banti xi'bantik sba te muk'ul ja'etike, sok te xi'bantik sba te elek'etike, sok te ma lekuk te jlumale, sok te banti xi'bantik sba te yan lumetike, sok te bay xi'bantik sba te muk'ul lumetike, sok te banti xi'bantik sba te jochol takin k'inale, sok te bay te xi'bantik sba te maretike sok te bay yolil te lotil jkermanotaktike.²⁷Te jo'one tulal at'ejemon sok bayal k'axem jwokol, bayal ajk'ubal te ma wayone, k'axemon a te wi'nale sok te takin ti'ile, bayal buelta te la jkom jwe'ele, sok k'ax jwokol ta sik yu'un te t'analone. ²⁸Ma jipuk nax a in to, ta jujun k'aal sut'ojon ya jkaiy ta jkot'an yu'un spisil te ch'uunjeletike. ²⁹Teme ay mach'a mayuk yip ya jkile janix jichon uuk ya spejk'tsaj te jkipe, te jo'one amen ya jkil te mach'a ya yak' xyal ta mulil te yane. ³⁰Teme ya jkak'ba ta ich'el ta muk'e, ja me ya jkak'ba ta ich'el ta muk' te k'alal mayuk te jkipe. ³¹Te Dios te Stat te Jkajwaltik Jesucristoe te mach'a ich'bil ta muk' ta sbajt'el k'inale, jja sna'oj te ma yakon ta spasel lote!³²Ta lum Damasco, te ajwalil te ak'bil jilil yu'un te muk' ajwalil Aretase yak ta skanantayel a te muk'ul lum Damascoe melel ya sk'an stsakonik a. ³³Jauk me to la skojt'esonik ta jun moch ta banti sventanil te muroe jich kolon ta sk'abik.

12 TE TULAN WOKOLIL TE AY TA SBAK'ETAL TE PABLOE¹Ya jna' te mayuk beluk ya xlok' jku'un a te k'alal ya jkak'ba ta ich'el ta muk'e. Jauk me to ya jkalbeyex awaiyik te beluk la yak'bon jkil sok te beluk la yak'bon jna' stojol te Jkajwaltike. ²Te jo'one ay tul winik te la jna'bey sba ta swenta te Cristoe, xchan lajunebal ja'wil xk'axelix, ma jna' teme yich'oj sbak'etal a o teme xch'ulel xanix a, janax Dios ya sna', jauk me to ik'ot bael ta bay te yox lamal ch'ulchane.³Ya jna' te jai winik to, ay to ba ta sbak'etal abi o xch'ulel xanix bal abi, ma jna', janax Dios ya sna', ⁴la yich' ik'el bael ta bay paraiso sok la yayi stojol k'opetik te k'ax bayal yutsilal te mayuk mach'a jich yaloje. ⁵Ya stak' te ya jkak'ba ta ich'el ta muk' yu'un te

la jna'bey sba jai winik bi. Jauk me to janax ya jkak' ba ta ich'el ta muk' yu'un te bit'il mayuk jkipe.⁶Te yakuk jk'an jkak' ba ta ich'el ta muk'e, ma ba jich ya xk'oon te bit'il mach'atik ma xch'uunike, meyel spasil te beluk la jkalbeyexe smeleyil. Jauk me to ma jkak'ba ich'el ta muk' yu'un, jich me mayuk mach'a ya snop te ja bayal xan jk'oplal yu'un spasil te beluk ya jpase sok te beluk ya jkale.⁷Janix jich ma jkak'ba ta ich'el ta muk' yu'un spasil te beluk la yak'bon jkil sok la yak'bon jna' stojol te Jkajwaltike. Jauk me to, ta swenta te manchuk ya jkak'ba ich'el ta muk' a, la jkich' ak'beyel ta jbak'etal tulan wokolil (aguion), tul yabat te pukuj te yak ta yuts'inbelone, swenta jich ma jkak' ba ta ich'el ta muk' a.⁸Oxeb buelta la jkalbey wokol te Jkajwaltik ta swenta in to, te yakuk sk'ejbon lok'ele.⁹Jauk me to jich la yalbon: "Tik'at a te yutsil jkot'ane, meyel te jku'ele yak ta utsubel ta swenta te pek'el te awipe." Ja yu'un te ya jkak'ba ta ich'el ta muk' yu'un te bit'il mayuk jkipe, swenta jich te yu'el te Cristoe ya yilik ta jtojol.¹⁰Jich yu'un te jo'one, binax jkot'an yu'un meyel ta skaj te Cristoe, ayon ta woklajel, ta utel, ta k'opetik, ta nutsel sok te k'alal ay mel-ot'ane. Meyel te k'alal mayukix te jkipe, ja ay xan jkip abi.¹¹Jich yakon ta k'op te bit'il mach'a ma sna' k'inale, te ja'exe ja la asujonik te jich ya jpase, meyel te jo'one ya sk'an te la awich'onik ta muk'e. Meyel ma ba pek'el xan ayon te bit'il te mach'atik skuyoj sbaik ta chol k'ope, manchuk teme mayuk jtulale.¹²Te smeleyil senyailetike k'ot ta pasel ta awolilik meyel bayal smalib jku'un te at'ejon ta atojolik, sok bayal senyailetik sok te at'elil te bayal yutsilal te pastaj ta awolilik sok te at'elil te bayal yu'ele.¹³Jich yu'un ¿bistuuk te ja'exe la akuyik te ja pek'el xan ayex te bit'il te yantik ch'uunjeletike, janax bal yu'un te ma ba la jk'an te ijk'atsil k'oon ta atojolike? ¿Pasbonik perdón teme ch'ayone!TE PABLOE LA YAL TE YA XBAJT' TA ILAW TA YOXEBAL BUELTA¹⁴¿Ilawilik! chapalonix te ya xba jkilex ta yoxebalan buelta. Te jo'one ma jk'an te ijk'atsil ya awayonike, meyel ma jk'anbeyex te beluk ay awu'unike. Ja ya jk'anex te ja'exe. Meyel te al-nich'ane ma ba ya stsob sbiluk ta stojol te sme'-state, ja ya sk'an te ja te me'el-tatil te ya stsob sbiluk ta stojol te yal-snich'ane.¹⁵Jich yu'un te jo'one binax jkot'an ya jkak'beyex spasil te beluk ay jku'une, janix jich binax jkot'an te ya jkak' te jkuxlejal ta awentaik. Teme bayal jk'anojexe, ¿Bistuuk te ma ak'anonik bayal jiche?¹⁶Ja na'ojik te ma la jk'an te ijk'atsil k'oon ta atojolike. Jauk me to ay mach'atik te ya yalik te yu'un ay bayal jbijil ta slo'laybelex te jich la jpas in to.¹⁷¿Yu'un ba la jlo'layatik sok tuluk te mach'a la jtikunbeyex tele?¹⁸Te jo'one bayal la jkalbey wokol te Tito te ya xba yilexe, sok la jtikun bael sok yan jkermanotik. ¿Yu'un ba te Tito la slo'layex te ja'exe? ¿Yu'un ba ma junuk yakotik ta beel? ¿Yu'un ba yan a te stalele?¹⁹¿Yu'un ba ya akuyik te yakotik ta slektesel jk'oplaltik ta atojolik? ta sit te Diose, te jo'otike yakotik ta k'op ta swenta te Cristo te yakuk xch'iey te ja'exe.²⁰Te jo'one ya jxi' teme ma jichuk k'ot jtaex te bit'il ya smulan jkot'ane. Janix jich ya xiw jkot'an yu'un teme ma jichukon ta atojolik te bit'il ya smulan awot'anike. Ya xiw jkot'an yu'un teme jajch' atsakabaik sok teme jajch' paichal, ilimba, sbik'tal ot'anil, letomba k'op, toybajel sok teme kaj ajin abaik.²¹Ya xiw jkot'an yu'un teme la yak'on ta k'exlal te Dios te k'alal ya xk'oon ta atojolike. Ya xiw jkot'an teme k'ot jta te mach'atik yakik ta mulwej ta sneelal, teme ma sutojik yot'anik yu'un te beluk ilaiybil sba ta pasele, sok te chijil bak'ete sok te beluk amen ya snopike sok te beluk k'ayemik ta spasele.

13 ¹Ja yoxebalix buelta te ya xboon ta atojolike. "TEME AY MACH'A YA YICH' KONTRONEL TA K'OPE YA ME SK'AN TE AY CHEB O OXEB TESTIGO YU'UNE."²Jkalobeyix te mach'atik la yayik mulwej ta sneelale sok spasil te mach'atik le' ayik a te k'alal k'oon ta xchebal buelta, sok janix jich ya jkal ta ora to: Teme k'oone mayuk me mach'a ya jna'bey yobolil sba.³Jich ya jkalbeyex to, meyel te ja'exe ja yakex ta sk'anel te yakuk awilik te ja yak ta k'op te Cristo ta jtojole. Te Jkajwaltike ma ba yu'un ya yak' ta ilel te pek'el ay ta atojolike, ja ya yak' ta ilel te ay yu'el ta atojolike.⁴Meyel ta swenta te bit'il pek'el la yak' sba la yich' ik'el bael ta jijp'anel ta cruz, jauk me to kuxul ta swenta te yu'el te Diose. Ja swenta te jich pek'el ayotik ta stojole, jauk me to ya xkuxinotik ta swenta te yu'el te Dios ta awolilike.⁵Nopa awaiyik te ja'exe teme ay xch'uunjel awot'anike. Tsajtaya me abaik ta lek ta juju tul. ¿Yu'un ba ma ana'ojik te ay ta atojolik te Jkajwaltik Jesucristoe? Jauk me to ma me ayukex ta stojol teme ma k'axex te pruebajele.⁶Te jo'one ya jk'an te yakuk ja na'ik te ju' jku'untik sk'asesel te pruebaitike.⁷Jich yu'un ta ora to yakotik ta sk'oponel Dios ta awentaik te manchuk ya apasik te beluk amen ta pasele. Ma jauk ya jk'opon Dios yu'un te lekuk jk'oplaltik te jo'otike. Jauk me to, ja yakotik ta sk'oponel Dios yu'un te jauk yakukex ta spasel te beluk lek ta pasele, manchuk teme ma lek jk'oplaltik te jo'otike.⁸Meyel te jo'otike ma stak' ya jkontrointik te smeleyile, meyel ja ya jk'antik te beluk smeleyile.⁹Meyel te jo'otike binax jkot'antik yu'un te k'alal mayuk te jkiptike yan te ja'exe ay awipik yu'un. Janix jich ya jk'opontik Dios yu'un te yakuk awich'ik utselese.¹⁰Ya me jts'ibubeyex spasil in to manchuk me k'ejel to ayon, swenta jich te k'alal ya xk'oon ta atojolike ma me jejt'aluk te ya jk'oponex tulane, jich bit'il yak'ojbon tulan jkat'el te Jkajwaltike, ja me yu'un te yakuk xch'iey ma me jauk yu'un te ya jinexe.SLAJIBAL PATJIBAL OT'ANIL¹¹Ta slajibal, jkermanotak, jbinuk nax me awot'anik! at'ejanik me swenta jich yakukex ta ch'iel ta spasil ora, ayuk me smuk'ul k'inale ya awaiyik, junuk me ayukex sok te yantike, kuxinanik me sok lamal k'inale. Jich me te Dios yu'un te xk'uxul ot'anile sok te lamal k'inale ay me ta atojolik.¹²Patbeya me abaik awot'anik ta tulu tul ta swenta ch'ul ujt'siyel.¹³Spasil te ch'uunjeletike ya me yak'beyex spatjibal awot'anik.¹⁴Te yutsil yot'an te Jkajwaltik Jesucristoe, te xk'uxul yot'an te Diose, sok te Ch'ul Espiritue te jun ayotik soke ayuk me ta atojolik. Jichuk.